

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko M.R. i L.R.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2017 r.,
zażalenia pozwanych
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt I ACa (...), I WSC (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Skarżący M. i L.R. wnieśli skargę kasacyjną od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 września 2016 r., sygn. I ACa (...) wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. W dniu 18 stycznia 2017 r. skarżący zostali częściowo zwolnieni z obowiązku uiszczenia opłaty, a odpis postanowienia w tej kwestii został doręczony pełnomocnikowi skarżących - adwokat K.M. w dniu 23 stycznia 2017 r. W dniu 6 lutego 2017 r. pełnomocnik skarżących wniósł o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Postanowieniem z dnia 16 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił wniosek skarżących o przywrócenie terminu i odrzucił wniesioną przez nich skargę kasacyjną.

Postanowienie to zaskarżyli zażaleniem skarżący, zarzucając naruszenie art. 169 § 2 k.p.c. i wnosząc o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty skarżących, choć kierowane przeciwko postanowieniu o odrzuceniu skargi kasacyjnej, koncentrowały się na zasadności poprzedzającego je postanowienia Sądu Apelacyjnego, którym oddalono ich wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej. Zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem orzecznictwa, Sąd Najwyższy, w postępowaniu inicjowanym zażaleniem na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające środek zaskarżenia, jest władny, na podstawie art. 380 k.p.c., poddać kontroli wcześniejsze niezaskarżalne postanowienie tego sądu, jeżeli miało ono wpływ na rozstrzygnięcie sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 165/01, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 102, z dnia 12 marca 2003 r., III CZ 16/03, niepubl., i z dnia 12 stycznia 2017 r., I CZ 100/16, niepubl.).

Stosownie do art. 168 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. W orzecznictwie i literaturze przyjmuje się, że o braku winy, uzasadniającym przywrócenie terminu, można mówić m.in. w razie choroby strony działającej samodzielnie lub jej pełnomocnika procesowego, jeżeli stan zdrowia tych osób uniemożliwił podjęcie działania osobiście lub skorzystanie z pomocy innych osób, względnie jeżeli charakter choroby i zalecenia medyczne dotyczące jej leczenia stanowiły niedającą się usunąć przeszkodę w zachowaniu terminu. Uwzględnienia wymagają w tej mierze nie tylko ewentualne ograniczenia związane z obniżeniem sprawności fizycznej, lecz także wpływ stanu zdrowia na sytuację psychiczną strony lub pełnomocnika i związane z nim utrudnienia w prawidłowym wywiązywaniu się z powinności procesowych lub zabieganiu o pomoc ze strony osób trzecich (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CZ 142/11, niepubl., z dnia 15 października 2014 r., V CZ 69/14, niepubl., i z dnia 6 listopada 2014 r., II CZ 69/14, niepubl.). Warunkiem uwzględnienia wniosku jest jednak uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniającej przywrócenie terminu (art. 169 § 2 k.p.c.)

W okolicznościach sprawy należało uznać, że skarżący nie uprawdopodobnili okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu. Pełnomocnik skarżących na potrzeby tego uprawdopodobnienia przedstawił zaświadczenie numer(...) wystawione przez lekarza medycyny J.F. stwierdzające, że Pani adwokat K.M. „nie może w dniu 26 stycznia 2017 r. uczestniczyć w posiedzeniu sądowym”, a „przewidywany termin zdolności do stawienia się na wezwanie nastąpi po 29 stycznia 2017 r.”. Zdaniem skarżącej zaświadczenie to uprawdopodobnia okoliczność, że pełnomocnik był nadal chory po dniu 29 stycznia 2017 r. Poglądu tego nie można jednak podzielić. Termin do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej rozpoczął bieg w dniu 23 stycznia 2017 r. a upłynął w dniu 30 stycznia 2017 r. Skarżący w zażaleniu powołują jedynie okoliczność, że pełnomocnik nie wyleczył się po 28 stycznia 2017 r. i nadal nie był zdolny do dokonywania czynności procesowych. Twierdzenie to wymagało jednak dodatkowego uprawdopodobnienia. Przez uprawdopodobnienie nie można bowiem rozumieć samego gołosłownego twierdzenia skarżących. W przeciwnym razie odróżnienie od siebie wymagania powołania okoliczności uzasadniających przywrócenie terminu do dokonania czynności oraz ich uprawdopodobnienia (art. 169 § 2 k.p.c.) byłoby zbędne. Trafnie więc uznał Sąd Apelacyjny w zaskarżonym orzeczeniu, że w aktach sprawy brak jakiegokolwiek środka mogącego wykazać brak możliwości działania przez pełnomocnika po 29 stycznia 2017 r.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.